

Lyreco opløsningsmiddelbaseret rettelak

Version nr. 2.1.1.1

Sikkerhedsdatablad (Opfylder forordning (EF) Nr. 2015/830)

Udgivelsesdato:

05/10/2015

Trykkesdato: 06/10/2015

Første dato: Ikke tilgængelig

S.REACH.GBR.EN

PUNKT 1 IDENTIFIKATION AF STOFFET/MATERIALET OG AF FREMSTILLER /LEVERANDØR ELLER IMPORTØR

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn	Lyreco opløsningsmiddelbaseret rettelak
Synonymer	Ikke tilgængelig
Forsendelsesbetegnelse	MALING eller MALINGRELATERET MATERIALE
Andre identifikationsmidler	Ikke tilgængelig

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevant identificerede anvendelser	Rettelak til papir- og faksimilekopier.
Anvendelser, der frarådes	Ikke relevant

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren

Selskabets registrerede navn	LYRECO
Adresse	Rue du 19 mars 1962, 59770 Marly, Frankrig
Telefon	+33 (0) 3 27 23 64 00
Fax	Ikke tilgængelig
Website	Ikke tilgængelig
E-mail	msds@lyreco.com
Sammenslutning/ Organisation	Ikke tilgængelig
Nødtelefon	+33 (0) 3 27 23 64 00
Andre nødtelefoner	Ikke tilgængelig

PUNKT 2 FAREIDENTIFIKATION

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Ansес for at være en farlig blanding i henhold til direktiv 1999/45/EF, Reg. (EF) Nr. 1272/2008 (hvor relevant) og alle ændringer. Klassificeret som farligt gods i transportøjemed.

DSD-klassificering	Hvor det gælder blandinger er klassificeringen blevet udarbejdet ved at følge DPD (direktiv 1999/45/EF) og CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008 forordninger								
DPD-klassificering ^[1]	<table><tr><td>R51/53</td><td>Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.</td></tr><tr><td>R65</td><td>FARLIG: kan give lungeskade ved indtagelse.</td></tr><tr><td>R22</td><td>Farlig ved indtagelse.</td></tr><tr><td>R11</td><td>Meget brandfarlig.</td></tr></table>	R51/53	Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.	R65	FARLIG: kan give lungeskade ved indtagelse.	R22	Farlig ved indtagelse.	R11	Meget brandfarlig.
R51/53	Giftig for organismer, der lever i vand, kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.								
R65	FARLIG: kan give lungeskade ved indtagelse.								
R22	Farlig ved indtagelse.								
R11	Meget brandfarlig.								

¹.4 Nødtelefon

Tekstforklaring:	1.Klassificering udledt af EU direktivet 67/548/EØF - Bilag I, pkt. 2. 1.Klassificering udledt af EU direktivet 1272/2008 - Bilag VI, pkt. 2.
Klassificering i henhold til forordning (EU) nr. 1272/2008 [CLP] ^[1]	Brændbar væske - kategori 2, akut toksicitet (oral) - kategori 4, Aspirationsfare - kategori 1, Kronisk fare for vandmiljøet Kategori 2
Tekstforklaring:	1.Klassificering udledt af EU direktivet 67/548/EØF - Bilag I, pkt. 3. 1.Klassificering udledt af EU direktivet 1272/2008 - Bilag VI, pkt. 2.

2.2. Mærkningselementer

CLP-mærkningselementer	
SIGNALORD	FARE

Faresætning(er)

H225	Meget brandfarlig væske og damp
H302	Farlig ved indtagelse
H315	Forårsager hudirritation
H411	Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger

Supplerende sætning(er)

Ikke relevant

Sikkerhedssætning(er) Forebyggelse

P241	Opbevares utilgængeligt for børn
P210	Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/andre antændelseskilder. Rygning forbudt.
P233	Hold beholderen tæt lukket.
P273	Undgå udledning til miljøet.

Sikkerhedssætning(er) Respons

P301+P310	I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge
P302+P352	VED KONTAKT MED HUDEN Vask med rigeligt sæbe og vand
P331	Fremkald IKKE opkastning.
P370+P378	Ved brand: Anvend alkoholresistent skum eller normal proteinskum til slukning.
P301+P312	I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: I tilfælde af ubehag ring til en GIFTINFORMATION eller en læge.

Sikkerhedssætning(er) Opbevaring

P403+P235	Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt.
------------------	---

Sikkerhedssætning(er) Bortskaffelse

P501	Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokal lovgivning.
-------------	--

2.3. Andre farer

REACH - Art.57-59: Blandingen indeholder ikke stoffer, der er særligt problematiske stoffer (SVHC), da SDB gik i trykken.

PUNKT 3 SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNINGER OM INDHOLDSSTOFFER

3.1. Stoffer

Se 'Sammensætning af indholdsstoffer' under punkt 3.2

3.2. Blandinger

1.CAS nr. 2.EF nr. 3.Indeksnr. 4.REACH nr.	%[vægt]	Navn	Klassificering i henhold til direktiv 67/548/EØF [DSD]	Klassificering i henhold til forordning (EU) nr. 1272/2008 [CLP]
1.64741-84-0 2.265-086-6 3.649-278-00-0 4.01-2119485160-44-XXXX, 01-2119488738-16-XXXX, 01-2119484660-35-XXXX	<45	<u>råolie</u> nafta, <u>let</u> opløsningsmiddel- <u>raffineret</u>	R45, R46, R65 ^[2]	Carc. 1B, Muta. 1B, Asp. Tox. 1; H350, H340 ^[3]
1.13463-67-7 2.215-280-1, 215-282-2, 236-675-5 3.Ikke kendt 4.01-2119954396-27-XXXX, 01-2119489379-17-XXXX	<15	<u>titandioxid</u>	R49 ^[1]	Carcinogen Category 1A; H350i ^[1]
1.471-34-1 2.215-279-6, 207-439-9 3.Ikke kendt 4.01-2119486795-18-XXXX	<35	<u>calciumkarbonat</u>	R37/38, R41 ^[1]	Skin Corrosion/Irritation Category 2, Serious Eye Damage Category 1, STOT - SE (Resp. Irr.) Category 3; H315, H318, H335 ^[1]

Tekstforklaring: 1. Klassificering udledt af EU direktivet 67/548/EØF - Bilag I, pkt. 2. Klassificering udledt af EU direktiv 1272/2008 - Bilag VI, pkt. 4. Klassificering udledt af C&L

PUNKT 4

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ved indtagelse fremkald IKKE opkastning. ▶ Hvis der opstår opkastning, skal personen læne sig fremover eller lægges på venstre side (med hovedet lavt, om muligt) for at holde luftvejene åbne og forebygge aspiration. ▶ lagttag personen omhyggeligt. ▶ Giv aldrig en person, der viser tegn på søvnighed eller nedsat bevidsthed (dvs. ved at blive bevidstløs) noget at drikke. ▶ Giv personen vand til at skylle munden, og indgiv så væske langsomt og så meget, som den tilskadekomne kan klare at drikke. ▶ Søg lægehjælp. ▶ Undlad at give personen mælk eller olier. ▶ Undlad at give personen alkohol. ▶ Hvis der blev indåndet dampe, aerosoler eller forbrændingsprodukter, skal personen flyttes væk fra det forurenede område. ▶ Andre forholdsregler er som regel unødvendige. <p>Hvis dette produkt kommer i kontakt med øjnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Vask øjeblikkelig med frisk, rindende vand. ▶ Sørg for at skylle øjet helt ved at holde øjenlågene fra hinanden og væk fra øjet og flytte øjenlågene ved fra tid til anden af løfte øverste og nederste øjenlåg. ▶ Søg straks lægehjælp, hvis smerterne vedvarer eller genopstår. ▶ Udtagning af kontaktlinser efter en øjenskade bør kun foretages af faglært personale. <p>Ved hud- eller hårkontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Skyl huden og håret med rindende vand (og sæbe, hvis det er til rådighed). ▶ Søg lægehjælp i tilfælde af irritation.
Øjenkontakt	<p>Hvis dette produkt kommer i kontakt med øjnene:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Vask øjeblikkelig med frisk, rindende vand. ▶ Sørg for at skylle øjet helt ved at holde øjenlågene fra hinanden og væk fra øjet og flytte øjenlågene ved fra tid til anden af løfte øverste og nederste øjenlåg. ▶ Søg straks lægehjælp, hvis smerterne vedvarer eller genopstår. ▶ Udtagning af kontaktlinser efter en øjenskade bør kun foretages af faglært personale.

Hudkontakt	<p>Ved hud- eller hårkontakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Skyl huden og håret med rindende vand (og sæbe, hvis det er til rådighed). ▶ Søg lægehjælp i tilfælde af irritation.
Indånding	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Hvis der blev indåndet dampe, aerosoler eller forbrændingsprodukter, skal personen flyttes væk fra det forurenede område. ▶ Andre forholdsregler er som regel unødvendige.
Indtagelse	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ved indtagelse fremkald IKKE opkastning. ▶ Hvis der opstår opkastning, skal personen læne sig fremover eller lægges på venstre side (med hovedet lavt, om muligt) for at holde luftvejene åbne og forebygge aspiration. ▶ lagttag personen omhyggeligt. ▶ Giv aldrig en person, der viser tegn på søvnighed eller nedsat bevidsthed (dvs. ved at blive bevidstløs) noget at drikke. ▶ Giv personen vand til at skylle munden, og indgiv så væske langsomt og så meget, som den tilskadekomne kan klare at drikke. ▶ Søg lægehjælp. ▶ Undlad at give personen mælk eller olier. ▶ Undlad at give personen alkohol.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Se punkt 11

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Alt materiale der aspireres under opkastning kan forårsage lungeskade. Opkastning bør derfor ikke fremkaldes mekanisk eller farmakologisk. Der bør anvendes mekaniske midler, hvis det anses for nødvendigt at tømme maveindholdet ud. Dette omfatter gastrisk udskylning efter endotrakeal intubation. Hvis spontan opkastning finder sted efter indtagelse, skal den tilskadekomne observeres for åndedrætsbesvær, da bivirkninger af aspiration i lungerne kan være forsinkede op til 48 timer. Behandles symptomatisk.

PUNKT 5 BRANDBEKÆMPELSE

5.1. Slukningsmidler

- ▶ Skum.
- ▶ Tørpulver.
- ▶ BCF (hvis forordningerne tillader det).
- ▶ Kuldiioxid.
- ▶ Vandsprøjt eller -tåge - Kun ved store brande.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Branduforligelighed	▶ Undgå forurening med oxiderende midler som f.eks. nitrater, oxiderende syrer, klorblegemidler, svømmepøklor osv., da der kan ske antændelse

5.3. Anvisninger til brandmandskab

Brandbekæmpelse	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Kontakt brandvæsnet, og informér dem om farens beliggenhed og art. ▶ Kan være voldsomt eller eksplosivt reaktiv. ▶ Bær åndedrætsværn og beskyttelseshandsker i tilfælde af en brand. ▶ Forebyg, med alle tilgængelige midler, at spild løber ud i afløb eller vandløb. ▶ Overvej evakuering (eller beskyt på stedet).
Brand/eksplosionsfare	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Væske og damp er meget brandbare. ▶ Stærk brandfare ved eksponering for varme, flammer og/eller oxiderende midler. ▶ Dampe kan spredes over betydelige afstande til antændelseskilder. ▶ Opvarmning kan forårsage ekspansion eller nedbrydning og føre til voldsom sprængning af beholdere. ▶ Ved forbrænding kan der blive udsendt giftige dampe af kulilte (CO).

PUNKT 6 FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Se punkt 8

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Se punkt 12

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning**Mindre spild**

- ▶ Fjern alle antændelseskilder.
- ▶ Oprens straks alt spild.
- ▶ Undgå indånding af dampe og kontakt med hud og øjne.
- ▶ Hold personlig kontakt med stoffet under kontrol ved at bruge værnemidler.
- ▶ Inddæm og absorber små mængder med vermikulit eller andet absorberende materiale.

Store spild

- ▶ Ryd området for personale, og flyt mod vindretningen.
- ▶ Kontakt brandvæsnet, og informér dem om farens beliggenhed og art.
- ▶ Kan være voldsomt eller eksplosivt reaktiv.
- ▶ Bær åndedrætsværn og beskyttelsehandsker.
- ▶ Forebyg, med alle tilgængelige midler, at spild løber ud i afløb eller vandløb.

6.4. Henvisning til andre punkter

Råd om personlige værnemidler findes under punkt 8 i sikkerhedsdatabladet.

PUNKT 7 HÅNDTERING OG OPBEVARING**7.1. Forholdsregler for sikker håndtering****Sikker håndtering**

- ▶ Beholdere, selv tomme, kan indeholde eksplosive dampe.
- ▶ Der må IKKE foretages skæring, boring, svejsning eller lignende arbejde på eller i nærheden af beholderne.
- ▶ Undgå al personlig kontakt inklusive indånding.
- ▶ Bær beskyttelsestøj, hvis der opstår risiko for eksponering.

- ▶ Anvendes i et område med god udluftning.

Brand- og eksplosionsbeskyttelse

Se punkt 5

Andre oplysninger

- ▶ Opbevares i originalbeholderne i godkendt brandsikkert område.
- ▶ Rygning, åben ild, varme- og antændelseskilder forbudt.
- ▶ **Må IKKE** opbevares i skakter, fordybninger, kældre eller områder, hvor dampe kan blive fanget.
- ▶ Hold beholderne tæt tillukkede.
- ▶ Opbevares på afstand af uforlignelige materialer på et køligt og tørt sted med god udluftning.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**Egnet beholder**

- ▶ Emballage leveres af fremstilleren.
- ▶ Plastikbeholdere må kun anvendes, hvis de er godkendt til brændbare væsker.
- ▶ Kontrollér, om beholderne er tydeligt etiketterede og uden utætheder.

Uforenelighed ved opbevaring

- ▶ Undgå reaktion med oxiderende midler.

7.3. Særlige anvendelser

Se punkt 1.2

PUNKT 8 EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER**8.1. Kontrolparametre****AFLEDT EFFEKTNIVEAU (DNEL)**

Ikke tilgængelig

FORVENTET EFFEKTKONCENTRATION (PNEC)

Ikke tilgængelig

GRÆNSEVÆRDIER FOR EKSPONERING PÅ ARBEJDSSTEDET (OEL)

DATA OM INDHOLDSSTOFFET

Kilde	Indholdsstof	Materialenavn	TWA	STEL	Spidsværdi	Noter
Grænseværdier for eksponering på arbejdspladsen (WEL's) i Storbritannien	titandioxid	Titandioxid total inhalerbar / titandioxid respirabel	10 mg/m ³ / 4 mg/m ³	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig
Grænseværdier for eksponering på arbejdspladsen (WEL's) i Storbritannien	calciumkarbonat	Calciumkarbonat inhalerbar / calciumkarbonat respirabel / kalksten total inhalerbar / kalksten respirabel / marmor total inhalerbar / marmor respirabel	10 mg/m ³ / 4 mg/m ³	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig

NØDGRÆNSEVÆRDIER

Indholdsstof	Materialenavn	TEEL-1	TEEL-2	TEEL-3
titandioxid	Titanoxid; (Titandioxid)	10 mg/m ³	10 mg/m ³	10 mg/m ³
calciumkarbonat	Kalksten; (calciumkarbonat, dolomit)	27 mg/m ³	27 mg/m ³	1300 mg/m ³
calciumkarbonat	Kulsyre, calciumsalt	45 mg/m ³	210 mg/m ³	1300 mg/m ³

Indholdsstof	Original IDLH	Revideret IDLH
råolieafta, let opløsningsmiddel-raffineret	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig
titandioxid	N.E. mg/m ³ / N.E. ppm	5.000 mg/m ³
calciumkarbonat	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig

8.2. Eksponeringskontrol

8.2.1. Hensigtsmæssige tekniske kontrolforanstaltninger	<p>Tekniske kontrolforanstaltninger anvendes til at fjerne en fare eller anbringe en barriere mellem arbejderen og faren. Brugsrigtige tekniske kontrolforanstaltninger kan være særdeles effektive til at beskytte arbejdere og vil typisk være uafhængige af samspillet mellem arbejderne for at kunne tilvejebringe dette høje beskyttelsesniveau.</p> <p>De basale typer tekniske kontrolforanstaltninger er:</p> <p>Proceskontrolforanstaltninger, der involverer ændring af den måde, hvorpå en jobaktivitet eller proces udføres for at mindske risikoen.</p> <p>Indkapsling og/eller isolering af emissionskilden, der holder en udvalgt fare "fysisk" væk fra arbejderen samt ventilation, der strategisk "tilfører" og "fjerner" luft fra arbejdsmiljøet. Ventilation kan fjerne eller fortynde en luftforurening, hvis den er konstrueret korrekt.</p>
8.2.2. Individuelle beskyttelsesforanstaltninger	
Beskyttelse af øjne og ansigt	<p>► Sikkerhedsbriller med sideskærme ► Kemiske beskyttelsesbriller.</p> <p>► Kontaktlinser kan udgøre en særlig fare. Bløde linser kan absorbere og koncentrere irriterende midler. En skriftlig politik, der beskriver brug af kontaktlinser eller begrænsninger for brug, bør udarbejdes for hver arbejdsplads eller -opgave. Dette bør omfatte en gennemgang af linseabsorbering og -adsorbering for klassen af kemikalier, der er i brug, samt en redegørelse for skadeerfaring.</p> <p>Medicinsk og førstehjælpspersonale bør være trænet i fjernelse af linser, og egnet udstyr bør være let tilgængelig.</p>
Beskyttelse af huden	Se teksten under Beskyttelse af hænder
Beskyttelse af hænder/fødder	<p>► Bær kemihandsker f.eks. af PVC.</p> <p>► Bær sikkerhedsfodtøj eller sikkerhedsstøvler af f.eks. gummi</p> <p>Valg af egnede handsker afhænger ikke alene af materialet, men også af andre tegn på kvalitet, som kan variere fra fremstiller til fremstiller. Hvis kemikaliet er et præparat af adskillige stoffer, kan handskematerialets modstandsdygtighed ikke beregnes i forvejen, og det skal således kontrolleres før anvendelse.</p> <p>Den nøjagtige gennembrudstid for stoffer skal indhentes fra fremstilleren af beskyttelseshandskerne og skal observeres, når det endelige valg foretages.</p> <p>En handsketypes egnethed og slidstyrke afhænger af brugen.</p>
Beskyttelse af kroppen	Se teksten under Anden beskyttelse nedenfor
Anden beskyttelse	<p>► Overalls.</p> <p>► PVC-forklæde.</p> <p>► PVC-beskyttelsestøj kan blive nødvendigt, hvis eksponeringen er betydelig.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Øjenvaskenhed. ▶ Sørg for at der er nem adgang til en sikkerhedsbruser.
Termiske farer	Ikke tilgængelig

Åndedrætsværn

Type AX-filter af tilstrækkelig kapacitet. (AS/NZS 1716 & 1715, EN 143:2000 og 149:2001, ANSI Z88 eller tilsvarende national norm)

8.2.3. Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Se punkt 12

PUNKT 9 FYSISK-KEMISKE EGENSKABER**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende	Hvid væske med en mild lugt. Blandes ikke med vand.		
Fysisk tilstand	Væske	Relativ vægtfylde (vand = 1)	~1,15
Lugt	Ikke tilgængelig	Fordelingskoefficient n-octanol / vand	Ikke tilgængelig
Lufttærskel	Ikke tilgængelig	Selvantændelsestemperatur (°C)	Ikke tilgængelig
pH (som leveret)	Ikke tilgængelig	Nedbrydningstemperatur	Ikke tilgængelig
Smeltepunkt/frysepunkt (°C)	Ikke tilgængelig	Viskositet (cSt)	Ikke tilgængelig
Kogepunkt/kogepunktsinterval (°C)	Ikke tilgængelig	Molekylvægt (g/mol)	Ikke relevant
Flammepunkt (°C)	Ikke tilgængelig	Smag	Ikke tilgængelig
Fordampningshastighed	Ikke tilgængelig	Eksplorative egenskaber	Ikke tilgængelig
Antændelighed	Ikke tilgængelig	Oxiderende egenskaber	Ikke tilgængelig
Øvre eksplosionsgrænse (%)	7,0	Overfladespænding (dyn/cm eller mN/m)	Ikke tilgængelig
Nedre eksplosionsgrænse (%)	Ikke tilgængelig	Flygtig komponent (%vol)	Ikke tilgængelig
Damptryk (kPa)	Ikke tilgængelig	Gasgruppe	Ikke tilgængelig
Vandopløselighed	Ikke blandbar	pH som en opløsning (1 %)	Ikke tilgængelig
Dampvægtfylde (luft = 1)	Ikke tilgængelig	VOC g/L	Ikke tilgængelig

9.2. Andre oplysninger

	Ikke tilgængelig
--	------------------

PUNKT 10 STABILITET OG REAKTIVITET

10.1	Reaktivitet	Se punkt 7.2
10.2	Kemisk stabilitet	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ustabil ved tilstedeværelse af uforlidelige materialer. ▶ Produktet anses for at være stabilt.

	► Farlig polymerisering vil ikke finde sted.
10.3. Risiko for farlige reaktioner	Se punkt 7.2
10.4. Forhold, der skal undgås	Se punkt 7.2
10.5. Materialer, der skal undgås	Se punkt 7.2
10.6. Farlige nedbrydningsprodukter	Se punkt 5.3

PUNKT 11 TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Indåndet	Materialet menes ikke at producere hverken helbredsrisici eller irritation af luftvejene efter indånding (som klassificeret iht. EU direktiverne ved brug af dyremodeller). Ikke desto mindre er utilsigtede systemiske virkninger opstået efter eksponering af dyr via mindst én anden vej og god hygiejnepraksis fordrer, at eksponering holdes på et minimum, og at egnede kontrolforanstaltninger anvendes i et arbejdsmiljø. Ikke almindeligvis en fare som følge af produktets ikke-flygtige art.	
Indtagelse	Utilsigtet indtagelse af materialet kan være skadeligt. Dyreeksperimenter tyder på, at indtagelse af mindre end 150 g kan være dødelig eller frembringe alvorlig skade på den enkeltes helbred. Indtagelse af væsken kan forårsage aspiration i lungerne med risiko for kemisk pneumoni. Alvorlige konsekvenser kan følge. (ICSC13733)	
Hudkontakt	Væsken kan være blandbar med fedtstoffer eller olier og kan affedte huden, hvilket frembringer en hudreaktion, der beskrives som ikke-allergisk kontakteksem. Materialet vil sandsynligvis ikke frembringe en irriteret hudbetændelse som beskrevet i EU-direktiver. Åbne sår, afskrabet eller irriteret hud bør ikke udsættes for dette materiale.	
Øjne	Selvom væsken ikke menes at være irriterende (som klassificeret i EU-direktiver), kan direkte kontakt med øjne frembringe forbigående ubehag karakteriseret ved tåredannelse eller conjunctival rødme (som i stærk vind).	
Kronisk	Længere tids eksponering for produktet menes ikke at frembringe kroniske bivirkninger for helbredet (som klassificeret i EU-direktiver ved brug af dyremodeller). Ikke desto mindre bør eksponering ad alle veje minimeres som en selvfølge.	
Lyreco opløsningsmiddelbaseret rettelak	TOKSICITET	IRRITATION
	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig
råolienafta, let opløsningsmiddel-raffineret	TOKSICITET	IRRITATION
	Dermal (kanin) LD50: >1900 mg/kg ^[1]	Ikke tilgængelig
	Oral (rotte) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	
titandioxid	TOKSICITET	IRRITATION
	Indånding (rotte) LC50: >2,28 mg/l4 t. ^[1]	Hud (menneske): 0,3 mg /3D (int)-mild *
	Indånding (rotte) LC50: >3,56 mg/l4 t. ^[1]	
	Indånding (rotte) LC50: >6,82 mg/l4 t. ^[1]	
	Indånding (rotte) LC50: 3,43 mg/l4 t. ^[1]	
	Indånding (rotte) LC50: 5,09 mg/l4 t. ^[1]	
	Oral (rotte) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	
calciumkarbonat	TOKSICITET	IRRITATION
	Dermal (rotte) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	Øjne (kanin): 0,75 mg/24 t. - ALVORLIG
	Oral (rotte) LD50: >2000 mg/kg ^[1]	Hud (kanin): 500 mg/24t.-moderat
	Oral (rotte) LD50: 6450 mg/kg ^[2]	

Tekstforklaring:	1. Værdi indhentet fra Europe ECHA Registered Substances - Acute toxicity 2.* Værdi indhentet fra fremstillers sikkerhedsdatablad. Med mindre andet angives, er data udledt af RTECS - Register of Toxic Effect of chemical Substances		
RÅOLIENAFTA, LET OPLØSNINGSMIDDEL-RAFFINERET	<p>Ingen signifikante data om akut toksikologi fundet i litteratursøgninger. for råolie:</p> <p>Dette produkt indeholder benzen, som vides at forårsage akut myeloid leukæmi, og n-hexan, der har vist sig at metabolisere til sammensætninger, som er neuropatiske.</p> <p>Dette produkt indeholder toluen. Fra dyreforsøg er der tegn på, at længere tids eksponering for høje koncentrationer af toluen kan medføre høretab.</p> <p>Dette produkt indeholder ætylbenzen og naftalen, som bevist fremkalder svulster hos gnavere</p> <p>Karcinogenicitet: Indåndingseksponering af mus forårsager leversvulster, der ikke anses for at være relevante for mennesker. for hele naftaprogrammet</p>		
TITANDIOXID	<p>Materialet kan forårsage moderat øjenirritation med inflammation til følge. Gentaget eller længerevarende eksponering for lokalirriterende midler kan frembringe konjunktivitis.</p> <p>Materialet kan forårsage hudirritation efter længerevarende eller gentaget eksponering og kan ved hudkontakt fremkalde rødme, hævelse, fremkomst af blærer, afskalning eller fortykkelse af huden.</p> <p>Eksponering for titandioxid sker via indånding, indtagelse eller hudkontakt. Ved indånding kan det aflejres i lungevæv og lymfeknuder og forårsage funktionsforstyrrelse i lungerne og immunsystemet.</p> <p>* IUCLID</p>		
CALCIUMKARBONAT	<p>Astmalignende symptomer kan fortsætte flere måneder eller endda år efter eksponering for materialet ophører. Dette kan skyldes en ikke-allergisk lidelse kaldet reaktiv luftvejsdysfunktionssyndrom (RADS), som kan opstå efter eksponering for høje niveauer af stærkt irriterende sammensætning. Hovedkriterierne for diagnose af RADS omfatter fravær af forudgående luftvejssygdom, hos en ikke-atopisk person med pludselig opståen af vedvarende astmalignende symptomer inden for nogle minutter og op til timer efter dokumenteret eksponering for et irriteringsmiddel. Et reversibelt luftstrømsmønster på spirometri med tilstedeværelse af moderat til svær bronkial hyperaktivitet ved provokationstestning af metakolin samt mangel på minimal lymfatisk inflammation uden eosinofili er ligeledes blevet inkluderet i kriterierne for diagnose af RADS. RADS (eller astma) efter irriterende indånding er en hyppig lidelse med hyppighed relateret til koncentrationen og varigheden af eksponeringen for det irriterende stof.</p> <p>Ingen bevis på kræftfremkaldende egenskaber. Ingen bevis på mutagene eller teratogene virkninger.</p>		
Akut toksicitet	✓	Karcinogenicitet	⊖
Hud Irritation/ætsning	⊖	Reproduktivitet	⊖
Alvorlig øjen-skade/irritation	⊖	STOT - Enkelt Eksponering	⊖
Luftvejs- eller hudsensibilisering	⊖	STOT - Gentaget eksponering	⊖
Mutagenicitet	⊖	Aspirationsfare	✓

Tekstforklaring: ✓ – Data, der påkræves for at gøre klassificering tilgængelig

✗ – Data, der er tilgængelige, men ikke opfylder kriterierne for klassificering

⊖ – Data, der ikke er tilgængelige for klassificering

PUNKT 12 MILJØOPLYSNINGER

12.1. Toksicitet

Giftig for vandlevende organismer.

Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

MÅ IKKE udledes i afløb eller vandløb.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Indholdsstof	Persistens: Vand/jord	Persistens: Luft
titandioxid	HØJ	HØJ

12.3. Bioakkumleringspotentiale

Indholdsstof	Bioakkumulering
titandioxid	LAV (BCF = 10)

12.4. Mobilitet i jord

Indholdsstof	Mobilitet
titandioxid	LAV (KOC = 23,74)

12. 5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

	P	B	T
Relevante kendte data	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig
PBT-kriterier opfyldt?	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig	Ikke tilgængelig

12.6. Andre negative virkninger

Ingen data kendt

PUNKT 13 BORTSKAFFELSE**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Bortskaffelse af produkt/emballage	<p>Lovgivning, der omhandler kravene for bortskaffelse af affald, kan afvige efter land, stat og/eller territorium. Hver enkelt bruger skal henholde sig til lovene, der er i kraft i vedkommendes område. I nogle områder skal visse affaldsprodukter spores. Et hierarki af kontrolforanstaltninger synes af være almindelige - brugeren bør undersøge dette:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Sønderdeling ▶ Genbrug ▶ Tilbageføring ▶ Bortskaffelse (hvis intet andet lykkes) <p>Dette materiale kan tilbageføres, hvis det er ubrugt, eller hvis det ikke er blevet forurenset, så det er uegnet til det tilsigtede formål. Hvis det er blevet forurenset, kan produktet muligvis genindvindes ved filtrering, destillering eller andet.</p>
Metoder til affaldsbehandling	Ikke tilgængelig
Metoder til bortskaffelse i afløb	Ikke tilgængelig

PUNKT 14 TRANSPORTOPLYSNINGER**Påkrævede etiketter**

	
Havforurening	
HAZCHEM	•3YE

Landtransport (ADR)

14.1. UN-nummer	1263
14.2. Emballagegruppe	II
14.3. UN-forsendelsesbetegnelse	MALING eller MALINGRELATERET MATERIALE
14.4. Miljøfarer	Ingen relevante data

14.5. Transportfareklasse(r)	Klasse	3
	Subrisk	Ikke relevant
14.6. Særlige forholdsregler for bruger	Særlige forholdsregler	163 640C 640D 650
	Begrænset kvantum 5 l	

Lufttransport (ICAO-IATA / DGR)

14.1. UN-nummer	1263	
14.2. Emballagegruppe	II	
14.3. UN-forsendelsesbetegnelse	Maling (bl.a. maling, lak, emalje, bejdse, shellak, fernis, politur, flydende spatelmasse- og flydende lakbase) eller malingrelateret materiale ((bl.a. fortynder eller lakfortynder)	
14.4. Miljøfarer	Ingen relevante data	
14.5. Transportfareklasse(r)	ICAO/IATA-klasse	3
	ICAO / IATA Subrisk	Ikke relevant
	ERG-kode	3L
14.6. Særlige forholdsregler for bruger	Særlige forholdsregler	A3 A72 A192
	Kun last, emballageinstrukser	364
	Kun last, mas ant./pakke	60 L
	Passagerer og last, emballageinstrukser	353
	Passagerer og last, max ant./pakke	5 L
	Passagerer og last, begrænset kvantum, emballageinstrukser	Y341
Passagerer og last, begrænset max ant./pakke	1 L	

Søtransport (IMDG-kode/GGVSee)

14.1. UN-nummer	1263	
14.2. Emballagegruppe	II	
14.3. UN-forsendelsesbetegnelse	MALING (bl.a. maling, lak, emalje, bejdse, shellak, fernis, politur, flydende spatelmasse- og flydende lakbase) eller MALINGRELATERET MATERIALE (bl.a. fortynder eller lakfortynder)	
14.4. Miljøfarer	Ikke relevant	
14.5. Transportfareklasse(r)	IMDG klasse	3
	IMDG Subrisk	Ikke relevant
14.6. Særlige forholdsregler for bruger	EMS-nummer	F-E , S-E
	Særlige forholdsregler	163
	Begrænsede kvantum	5 L

Transport ad indre vandveje (ADN)

14.1. UN-nummer	1263	
14.2. Emballagegruppe	II	
14.3. UN-forsendelsesbetegnelse	MALING (bl.a. maling, lak, emalje, bejdse, shellak, fernis, politur, flydende spatelmasse- og flydende lakbase) eller MALINGRELATERET MATERIALE (bl.a. fortynder eller lakfortynder)	
14.4. Miljøfarer	Ingen relevante data	
14.5. Transportfareklasse(r)	3	Ikke relevant

14.6. Særlige forholdsregler for bruger	Klassificeringskode	F1
	Begrænset kvantum	5 l
	Påkrævet udstyr	PP, EX, A
	Brandkeglenummer	1

Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73 / 78 og IBC-koden

Kilde	Indholdsstof	Forureningskategori
IMO MARPOL 73/78 (bilag II) - Liste over giftige væsker Stoffer transporteret i bulk	titandioxid	Z

PUNKT 15 OPLYSNINGER OM REGULERING**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø****RÅOLIENAFTA, LET OPLØSNINGSMIDDEL-RAFFINERET (64741-84-0) FINDES PÅ FØLGENDE REGULATORISKE LISTER**

EU REACH Forordning (EF) nr. 1907/2006 - Bilag XVII - Begrænsninger vedrørende fremstilling, markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer, blandinger og artikler

Europæisk Union (EU) bilag I til direktiv 67/548/EØF om klassificering og etikettering af farlige stoffer (opdateret af ATP: 31) - Kræftfremkaldende stoffer

EU REACH Forordning (EF) nr. 1907/2006 - Bilag XVII (Bilag 2)

Kræftfremkaldende stoffer: kategori 1B (tabel 3.1)/kategori 2 (tabel 3.2)

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (engelsk)

Europæisk Union - European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) (engelsk)

Europæisk Union (EU) bilag I til direktiv 67/548/EØF om klassificering og etikettering af farlige stoffer - opdateret af ATP: 31

Europæisk Union (EU) bilag I til direktiv 67/548/EØF om klassificering og etikettering af farlige stoffer (opdateret af ATP: 31) - Mutagen Stoffer

Europæisk Union (EU) forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, etikettering og emballering af stoffer og blandinger - bilag VI

International Agency for Research on Cancer (IARC) - Midler klassificeret af IARC-monograferne

TITANOXID (13463-67-7) FINDES PÅ FØLGENDE REGULATORISKE LISTER

EU European Chemicals Agency (ECHA) Rullende fællesskabshandlingsplan (CoRAP) Liste over stoffer

Europæisk Union - European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) (engelsk)

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (engelsk)

International Agency for Research on Cancer (IARC) - Midler klassificeret af IARC-monograferne

Europæisk sammenslutning af fagforeninger (ETUC) Prioritetsliste for REACH Autorisation

UK Workplace Exposure Limits (WELs)

LISTER

European Customs Inventory of Chemical Substances ECICS (engelsk)

UK Workplace Exposure Limits (WELs)

Europæisk Union - European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (EINECS) (engelsk)

Dette sikkerhedsdatablad er i overensstemmelse med følgende EU-lovgivning og dennes tilpasninger - så vidt som det er relevant: 67/548/EØF, 1999/45/EF, 98/24/EF, 92/85/EF, 94/33/EF, 91/689/EØF, 1999/13/EF, Kommissionsforordning (EU) 2015/830, forordning (EF) nr. 1272/2008 og deres ændringer så vel som følgende britisk lovgivning: - The Control of Substances Hazardous to Health Regulations (COSHH) 2002 - COSHH Essentials - The Management of Health and Safety at Work Regulations 1999

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Find yderligere information i de kemiske sikkerhedsvurderinger og eksponeringsscenerier udarbejdet af din forsyningskæde, hvis dette er tilfældet.

National fortegnelse	Status
Australien - AICS	J
Canada - DSL	J
Canada - NDSL	I (råolienafta, let opløsningsmiddel-raffineret)
Kina - IECSC	J
Europa - EINEC / ELINCS / NLP	J
Japan - ENCS	I (råolienafta, let opløsningsmiddel-raffineret)
Korea - KECI	J
New Zealand - NZIoC	J

Filippinerne - PICCS	J
USA - TSCA	J
Tekstforklaring:	<i>J = Alle indholdsstoffer findes på fortegnelsen I = Ikke fastlagt eller et eller flere af indholdsstofferne findes ikke på fortegnelsen og er ikke undtaget fra at blive ført på listen (se specifikke indholdsstoffer i parentes)</i>

PUNKT 16 ANDRE OPLYSNINGER**Fulde ordlyd for risiko- og farekoder**

H315	Forårsager hudirritation
H318	Forårsager alvorlig øjenskade
H335	Kan forårsage irritation af luftvejene
H340	Kan forårsage genetiske defekter
H350	Kan fremkalde kræft
H350i	Kan fremkalde kræft ved indånding.
R37/38	Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
R41	Risiko for øjenskade.
R45	Kan fremkalde KRÆFT.
R46	Kan forårsage arvelige genetiske skader.
R49	Kan fremkalde KRÆFT ved indånding

Andre oplysninger**DSD / DPD mærkningselementer**

Relevante risikosætninger findes under pkt. 2.1

Fareangivelse(r)	F, N, Xn
-------------------------	----------

SIKKERHEDSÆTNINGER

S02	Opbevares utilgængeligt for børn
S09	Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted.
S13	Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.
S16	Holdes væk fra antændelseskilder. Rygning forbudt.
S23	Undgå indånding af gas/ røg/ dampe/ aerosoltåger.
S29	Må ikke tømmes i kloakfløb
S33	Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet.
S35	Materialet og dets beholder skal bortskaffes på en sikker måde.
S40	Gulvet og tilsmudsede genstande renses med vand og rengøringsmiddel.
S41	UNDGÅ AT INDÅNDE RØGEN ved brand eller eksplosion.
S43	Brug slukningsmidlerne, der anføres under punkt 5 i dette sikkerhedsdatablad ved brandslukning.
S46	Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket.
S51	Må kun bruges på steder med god ventilation.
S56	Afløber dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald.

S57	Skal indeslutes forsvarligt for at undgå miljøforurening.
S61	Undgå udledning til miljøet.

Indholdsstoffer med flere CAS-numre

Navn	CAS nr.
titandioxid	100292-32-8, 101239-53-6, 116788-85-3, 12000-59-8, 12188-41-9, 12701-76-7, 12767-65-6, 12789-63-8, 1309-63-3, 1317-70-0, 1317-80-2, 1344-29-2, 13463-67-7, 185323-71-1, 185828-91-5, 188357-76-8, 188357-79-1, 195740-11-5, 221548-98-7, 224963-00-2, 246178-32-5, 252962-41-7, 37230-92-5, 37230-94-7, 37230-95-8, 37230-96-9, 39320-58-6, 39360-64-0, 39379-02-7, 416845-43-7, 494848-07-6, 494848-23-6, 494851-77-3, 494851-98-8, 55068-84-3, 55068-85-4, 552316-51-5, 62338-64-1, 767341-00-4, 97929-50-5, 98084-96-9
calciumkarbonat	1317-65-3, 13397-26-7, 146358-95-4, 15634-14-7, 198352-33-9, 459411-10-0, 471-34-1, 63660-97-9, 72608-12-9, 878759-26-3

Klassificering af præparatet og de enkelte komponenter har trukket på officielle og myndighedskilder så vel som uafhængig gennemgang ved brug af tilgængelig litteraturhenvisninger.

Sikkerhedsdatabladet er et instrument til at informere om fare og bør således anvendes til hjælp med risikovurdering. Mange faktorer afgør om de rapporterede farer udgør risici på arbejdspladsen eller andre steder. Risici kan afgøres ved henvisning til eksponeringsscenerier. Brugsomfang, brugshyppighed og aktuelle eller tilgængelige tekniske kontrolforanstaltninger skal ligeledes tages i betragtning.

Find detaljeret råd og vejledning om personlige værnemidler i følgende EU CEN-normer:

EN 166 Personlig øjenbeskyttelse

EN 340 Beskyttelsestøj

EN 374 Beskyttelseshandsker mod kemikalier og mikroorganismer

EN 13832 Fodtøj, der beskytter mod kemikalier

EN 133 Åndedrætsværn

